

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste

Casella Centro 37

ali pa: via Raffineria 7/II

Izdaja: agr. inženir Jos. Rustja

MALI LIST

Tednik za novice in pouk.

Stane: ena številka 20 stotink.

Eno leto 8 lir

Pol leta 5 lir

Četrta leta 3 lire

Odg. urednik: Ivan Jfervatin

MALE NOVICE

Poslance so potisnili v kot.

Nova vlada vlada brez poslancev. Dela postave, razpisuje davke, a se v obče ne meni za poslance. Poslanci nimajo sploh več besede. Smo v polnem absolutizmu.

Dvesto milijonov frankov

slane do sedaj zasedba Porurske dežele. Sam zlodej si je moral izmisliti vojne, ki požrejo toliko ljudskega premoženja.

Strahovita bitka

se je vnela med fašisti in orožniki v Trstu pred tiskarno Edinosti. Fantje so trdili, da imajo pravico razbiti stanovanje Edinosti, orožniki pa so to tajili. Fašisti so nato razbili vse šipe pri vhodu, so udrli v tiskarno in razbivali šipe. Ker je bila tema, nismo videli, ali so orožniki pomagali razbivati ali so razbivali fašistom nosove. No, dejstvo je, da so se fašisti utrudili in odšli. Zgube znašajo tri gumbe, ki so odpadli od srajce nekemu fašistu. Škoda, znaša petsto lir, je že naznamil dr Slavik vojnoodškodninskemu uradu, češ, da je nastala med bitko.

Sneg je zapadel

v noči od nedelje na ponedeljek po Notranjskem. Postojnsčina je vsa bela, reška in pivška dolina pa le na vrhovih. Le žal, da je slana pritisnila in silno škodila.

Kuga je obiskala

mesto Bombay v Indiji. Umrlo je nekaj tisoč oseb. Zanesle in širile so jo miši. Oblastva so odredila pravo vojno proti mišim. S pokončanjem miši izginja tudi kuga.

Polom zadrug.

Kar smo rekli, se godi. Kmečki zadruga likvidira in z njo pridejo vse na vrsto. Vse to bi se bilo preprečilo, ko bi tukajšnji merodajni krogi ne bili s srcem pri banki in bi se denar izmenjal zadrugam in pri vatnikom namesto milijonarjem.

Tako je prav!

V Gorici se je zopet poživila Lega nazionale. To pa zato, ker vlada odpira nove slovenske šole, laške pa se zapirajo. Zato bo «Lega» skrbela zato, kar vlada zanemarja. V odboru je tudi Orzan, ki bo odprl nekaj novih trgovin v goriški okolici.

«Pojdite in učite vse narode».

Tako je učil Zveličar. V Trstu so gospoda pri vladi drugega mnjenja. Župnik Sv. Antona novega je vse pripravil, da se bo vršila služba božja tudi za Slovence kakor vsako leto. Pa prefekt je dal strogo odredbo, kvestor je pozval k sebi župnika Vatovca in mu nekaj povedal. Ljudstvo se je popoldne zgrnilo v cerkev, da bi v molitvi in petju pozabilo za kratke minute na trpljenje in skrbi. Sveče so bile že prižgane. Kar se prikaže cerkovnik, ugasne sveče in reče: ne bo blagoslova. Nekaterim so se solze vlije, drugi so tiho kleli, dekleta pa so šla, nekatera na sprehod, druga plesat.

Slučaj ali kaj?

V nedeljo so bile prepovedane kar tri nedolžne prireditve na Goriškem. Ali je to slučaj ali se hoče utrditi sistem, kjer kaka babnica, ki čaka na oklice z orožnikom, komandira celi občini?

„Tri kramrice, en sam kvartir“.

Vsi trije so sijajno zmagali pri državnozborskih volitvah v Jugoslaviji: prvi v Srbiji, drugi na Hrvaškem, tretji v Sloveniji: Pašič, Radič, Korošec. Če pride do sporazuma med temi tremi stranikami, potem se država precej odahne. Pašič pravi: Vsi trije narodibratje bomo v enem stanovanju, toda gospodar stanovanja ostane Srb; on bo imel ključ do hišnih vrat. Hrvat in Slovincu dam po eno sobo: ti Radič dobiš ono na levi, ti Korošec pa zadnjo na desni; tam prebivajta, toda vsak dan bom jaz Srb pregledal vajini sobici, v njej bom jaz vajino pohištvo urejeval. Ključ za obe sobici bom jaz imel.

• Radič pravi: Kaj še! Jaz grem iz tega stanovanja ter si poiščem svoje, vidva pa naredita, kakor se vama prav zdi. Če se bomo kdaj rabili, se bomo že dogovorili, kaj in kako, toda le od slučaja do slučaja.

Korošec pa pravi: Ne tako, brate Srb in Hrvat! Vsi skupaj imejmo eno stanovanje; tri kramrice naj ima: vsak dobi eno in ključ do nje. Mobilje pa si bo vsak v svoji kramrici uredil po svojem okusu. Vsi trije pa bomo v miru in istem stanovanju živeli, noben ne sme čez drugega ukazovati. Če bi se pa hotel kak tujec vmešavati v naše stanovanje, bomo vsi trije ponkinci!

Katera ureditev je najboljša? Sodite sami, dragi čitatelji!

Skromna Amerika.

Združene države v Ameriki tirjajo od Nemčije vojno odškodnino. Zatevajo samo 1187 milijonov dolarjev, to je 24 tisoč milijonov lir.

Slavna trojica.

V Vidmu se je vršilo 9. t. m. zborovanje fašistov. Bili so zraven tudi Bandelj Vinko, pisatelj knjig, kakor sam pravi, posestnik Marinič iz Podsobotina in Savnig iz Bilj. Odslaj bo vlada zares pravična za nas: v par dneh se nam vrnejo vse ukradene slovenske pravice na Goriškem, v Istri pa otvorijo vse zaprte hrvatske šole in še nekaj novih. Bandelj bo prefekt v Trstu in bo uradoval slovenski, Marinič bo za prefekta v Podsobotinu, za Sauniga še ni mesto določeno.

Iz Benetk

so javili, da bo Zvezni zavod tudi z naprej financiral goriški hipotečni zavod, da bo dajal predujme na odškodnino za stavbe, ki se že zidajo. Te dni je odšla znana deputacija v Rim, da obrazloži gospodi naš položaj in kaj vse nastane, če bi nehali plačevati odškodnino za še ne začete stavbe.

Mussolini in Plamenac.

Plamenac je Črnogorec in se je igral v Italiji ministra. Kakor znano, je po združitvi Črnogore s Srbijo zbežalo pet nezadovoljmežev iz Črne gore v Italijo, kjer so sestavili črnogorsko ministrstvo. Plamenac je prevzel tri ministrstva. Začetkoma je Italija upala, da se bo dala Črna gora spuntati proti Jugoslaviji in je to ministrstvo podpirala.

Mussolini se je uveril, da iz te moke ne bo kruha in je naročil Plamenca, naj zapusti Italijo. Revni Plamenac, zakaj nisi raj oštal v Črni gori in de-

lal ze nje procvit v skupni Jugoslaviji?

Dvanajst ur v jami.

V nedeljo so šli trije mladi fantje, Giacomis, Fabris in Posati na Kras, da bi preiskavali jame. Prišli so v bližnjo Bazovico in čez dva kilometra do neke jame. Privezali so dolgo vrv za hrastič in prva dva sta bila v par trenutkih v jami, tretji pa ni imel dovolj poguma. Čakal je in čakal, zaman. Začuje slaboten glas iz jame: ajuto, na pomoč! Pohiti zato na Bazovico, odkoder so telefonirali v Trst. Pripeljali so se gasilci in odšli s Posatijem proti jami, katere pa niso mogli najti. Posati se ni mogel znajti. Vso noč so iskali in ob treh so jo izsledili. Gasilci so se s svojimi pripravami spustili v jamo, kjer so našli oba že obnemogla fantina. Rešili so ju. Povedala sta, da sta iskala mineralne kamene, a da je bila mejtem vrv postala vlažna in drseča, da nista mogla več iz jame. Bubei naj bi bili rajše doma ostali!

Dobredejen dež

je namočil našo pokrajino. Ravno v zadnjem času je prišel. Zdaj bodo sejali in sadili in kar je bilo še v zemlji, bo naglo vzkliklo.

Čudni okusi.

Krojač Elija Faini je bil že mnogo mesecev brezposeln. Vse iskanje je bilo zaman. Pred par tedni je dejal, da se ubije s kladivom, če ne pride v desetih dneh do dela. Točen ni bil, kar se tiče dni, zakaj minilo je 15 dni in Elija je še živel. V ponedeljek po kosilu je zgrabil za kladivo, stopil v stransko sobo in se je šestkrat počil po glavi, dokler ni obnemogel in se zgrudil. Rešilna postaja ga je odpeljala v bolnico. Črepinja je prebita; najbrže bo umrl.

Nezasišano nasilje.

Med člani Jadranske banke je nekaj pošteno narodnih članov. Ti se zavedajo katastrofe zadrug, če ne izmenjajo svojega denarja. Tako je poročal g. poslanec Lavrenčič o neki notranjski posojilnici, da če se denar izmenja, ima posojilnica 160 lir dobička, ako se ne izmenja, da bo imela 600 tisoč lir zgube. Torej bankrot. Ti poštenjaki so rekli, naj bi Jadranska banka do končne rešitve vsaj nekaj odstopila zadrugam, v prvi vrsti onim, ki bi morale sicer v kratkem likvidirati. To je zares človekoljubno in narodno. Ti gospodje so zbrali svoje delnice in so jih s pooblastili izročili gospodu Antonu Ekarju, naj gre na občni zbor Jadranske banke v Ljubljano ter naj ondi stavi omenjeni predlog. Tržaška gospoda, ki so izvedeli to, so brž javili v Ljubljano. Gospod Ekar je stopil z vsemi pooblastili v dvorano občnega zbora. Kmalu po otvoritvi vstane ravnatelj Kamenarovič in na absolutističen in fašistovski način da izgnati g. Ekarja iz dvorane in to zato, ker ni gospoda priželela zadrugam par lir. Požeruhi! Izračunali smo, da znaša škoda 4 milijone več nego vsi požigi, ki so jih naredili fašisti v štirih letih. Gospoda se bo seveda izgovarjala. Zamorec se bo pral, da bi postal bel.

Tramvajskih listkov

so v treh mesecih prodali 5 milijonov in 400 tisoč. Zato je vodstvo inkasiralo 2 milijona in 700 tisoč lir. V tem času je prispelo v Trst 27 tisoč tujcev.

MIHEC: Milijone banki dali so, A zadruga bankrotne so.

JAKEC: Ljudstvu dali niso nič: Krivce vzame naj hudič!

Vojna odškodnina.

Kako jo misli vlada plačati.

Pred kratkim so izdali nov zakon glede odškodnine. V tem pravi vlada, da ne bodo likvidirale odškodnine več komisije kakor dosedaj, ampak poseben vradnik, ki bo zadevo takoj rešil. Nadalje pravi zakon, da ne bo treba več dveh instanc. Dosedaj je bilo treba delati najprej konkordat, to je pogodbo med oškodovancem in zastopnikom vlade. Če si jo napravil, si podpisal. To je bil konkordat. Potem pa si čakal mesec, včasih leta. Nato se je zbrala visoka komisija, ki je ta konkordat študirala, ga razveljavila, svoto povišala ali zmanjšala ali ga je tudi odobrila. To je bil homologat. Sedaj se homologat odpravi z svote do 20 tisoč lir. To je jako dobro, ker bo pot dosti krajša. Vprašanje je le, če bo to res držalo. Potem bomo sodili.

Ob devetih dekle, ob desetih gospa.

Kraljičina Jolanda se je poročila v ponedeljek v Rimu z grofom Calvijem. Pred odhodom v cerkev je velikanska množica burno pozdravljala Jolando pred kraljevo palačo. Jolanda je imela belo svilnato obleko, čez glavo bel pajčolan in majhen venček pomarančnega cvetja; v roki je držala šop pomarančnih cvetic. Od krila je visela prelepa vlečka: 7 metrov dolga, ki sta jo ob koncu držali dve šestletni deklici. To bi gledale kraške neveste! Opoldne so imeli kosilo: sedem «riht». Na mizi je bilo pet vrst vina; terana in vipavca niso imeli.

Povabljenih je bilo 120 gostov.

Pri vsem blesku in pri vseh finih založkih in še finejših kapljicah bi se Kraševci ali Vipavci na tej ohceti ne zabavali, ker niso imeli harmonike.

Po kosilu sta se novoporočenca odpeljala z avtomobilom v svoj grad v Pinerolo. Jolanda je dobila sijajne darove od kraljice, vlade in drugih. Kralj je dal 100 tisoč lir za rimske reveže.

Temeljita sprememba v Jugoslaviji.

Zadnje vesti poročajo, da so se Pašičevi poskusi, da bi centraliziral državo v nasprotju s Hrvati in Slovenci, popolnoma izjalovili. Zato da se hoče Pašič pobotati z Radičem in Korošcem, to se pravi Jugoslavija se spremeni v Zvezno državo: vsak narod dobi svojo avtonomijo. To bi bila zmaga avtonomistov proti centralistom. Laški listi sodijo, da bi se potem razmerje med obema državama nekaj poslabšalo, ker da so Srbi pomirljivi, dočim so Hrvati in Slovenci očiti sovražniki Italije.

Bankirski gadje pijejo narodu zadnje kaplje krvi.

To, kar se je te dni zgodilo, vpije do neba po maščevanju. Če nas gospodarji tepejo in tlačijo, to vse je razumljivo; pri njih ni ljubezni, ampak zgolj sovraštvo za nas. A da nas lastni bratje tepejo, da nas vničujejo tisti, ki se štejejo za narodne voditelje, to je nekaj strašnega.

V naši sredi so ljudje, ki so takrat, ko je bilo treba vpiti, skrbno molčali, in ki se sedaj, ko bi se morali skriti od sramu, upajo javno zagovarjati.

Kaj se je zgodilo? Mi vemo, da se ni ves denar v Italiji izmenjan. Imeli so neizmenjane krone 1. Jadranska banka. 2. Zadruga 3. zasebniki: kmetje, trgovci, delavci, uradniki, obrtniki. Prizadeti so silili v rešitev tega vprašanja. To vprašanje je prišlo v razpravo tudi v pogodbi pri Sv. Margariti. Italija je v tretji točki te pogodbe dejala: Jaz dam tebi Jugoslavija 16 milijonov lir. Ti razdeli te milijone med tiste, ki so vsled nerešene menjave trpeli škodo. Ti Jugoslavija pa podpiši, da je s temi 16 milijoni enkrat za vselej to vprašanje rešeno in jaz nisem dolžna dati niti facka več. Jugoslavija je to podpisala.

16 milijonov pa je premalo, da bi mogli s temi izmenjati vse krone. Šlo je torej zato kako se razdeli ta svota. Dve struji sta nastali: 1. Ali Jadranska banka ali pa 2. zadruga in privatniki. Ti dve truji sta se pokazali pri nas in v Jugoslaviji. V Jugoslaviji so bili v prilog zadrugam in zasebnikom (z eno besedo za reveže proti Jadranski, kjer so milijonarji) voditelji **narodno-napredne stranke**, zlasti dr. Zerjav in voditelji **ljudske stranke** z drjem Korščem na čelu; proti revežem pa se bile druge stranke v Jugoslaviji. Tudi pri nas sta se pojavili v tem oziru dve struji: prva za zadruga in proti banki in druga za banko proti zadrugam. Vse časopisje, ki je bilo za pravično rešitev, je pisalo proti bankirjem, ki jih je v Jugoslaviji vodil dr. Rybar (je član odbora Jadranske banke, da se razumemo!). Kdor je torej bil za pravično rešitev, je moral pisati proti Rybaru. Ljudje božji, zdaj pa vzemite v roke naš tržaški dnevnik (od 1921 dalje). Kako so Rybara strasno branili! Vrana vrani ne izkljuje oči. Za milijone je šlo in Rybar je član Jadranske banke.

Hočete več? V soboto sta obe združni zvezi sklicali sestanek, ki sta se ga udeležili med drugimi tudi g. dr. Agneletto in g. poslanec Josip Lavrenčič. Gospod poslanec je poročal o lumparijah pri izmenjavi, o ogromni škodi, ki ga trpi naše ljudstvo. Na račun dr. Rybara so padle najhujše besede.

Isti večer je prišel iz Jugoslavije ravnatelj Jadranske banke g. Kamenarovič in prinesel s sabo 12 milijonov lir, 1 milijon je ostal v Ljubljani. Seveda se ne smemo čuditi, če priobči g. Kamenarovič v časopisju, ki je podkupljeno ali v časopisju, ki je od Jadranske banke odvisno, kak popravek. Taki popravki so poceni, a to stoji, da je Jadranska banka dobila 13 milijonov lir.

Kdo je vse dobil? Vojni verižniki, ki so si delali milijone, dočim so naši možje in fantje krvaveli in umirali, vojne pijavke, ki so odirale naše vdove in sirote, taki, ki so postali čez noč milijonarji.

Kdo pa ni nič dobil? Naši kmetje, mali trgovci, rokodelci, uradniki, delavci.

Kdo je tega kriv? Prvič vsi tisti, ki so tisto pogodbo podpisali. In če je dr. Rybar tudi sodeloval, mu ni

toliko ne zamerimo, ker je pač on udeležen pri stvari. Drugič nosi krivdo oni, ki bi moral o pravem času tu nastopati, a ni nastopal: to je naš dnevnik, ki je v najbolj kritični dobi o vsem molčal in je pisal o šolstvu, o narodu; tako je ljudstvo šlo mirno mimo; tako daleč je šel, da je celo Rybara zagovarjal.

Kajpada ne bomo o tej zadevi molčali. Narod mora izvedeti čelo resnico. Po toči sicer ne pomaga zvoniti, toda narod, ki je v dvoranah, se marsikaj nauči, če vidi, kaj vse se dela za odrom. Zato zaveso gor!

Sedaj uvidevamo, zakaj so mnogi pametni ljudje pri nas zahtevali, naj

Kaj nam z dežele pišejo

Mali list v Istri — Pisemska cenzura na Komenščini — Napredek na Krasu: električna razsvetljava v Komnu — Ministri, areoplan in čiči — Podgrajska sodnija in politika — Krpan in Bimfelj. — Podprefekti, ples, petje in učitelji.

PODGRAD.

Začudili smo se, ko smo slišali, da nam odvzamejo sodnijo. Gospodje, ki se po Rimu vozijo z avtomobili, mislijo, da ima vsak Čič areoplan, da se bo vozil v Bistrico po opravkih. Zato smo po pravici godrnjali, ker še opanke težko kupimo. Pa še eno smo slišali: da so hoteli sodnijo odnesti zato, da bi udarili notarja Šorlija. On pa je bil še bolj navihan, pa je umrl brž ko je bil dekret napisan. Tako je še s svojo smrtjo dobroto naredil za naš okraj. Bog mu daj nebesa brez fašistov. Mi smo se šli seveda na vse kraje pritožiti in ko so gospodje slišali, da Šorlija ni več v Podgradu, so postali brž bolj prijazni in so obljubili, da nas ne zapuste.

Na Veliko nedeljo so fašisti naredili shod v Podgradu, češ da se bo protestiralo v zadevi sodnije. Govornik pa je le vse obračal na politično stran, da bo povzdignil fašizem. Mož je mislil, da kmet vse verjame, kar mu kdo matrobi, pa nas še ne pozna. Posebno se je zlagal, da so slovenski odvetniki delali proti naši sodniji. To si je izmislil samo zato, da bi udaril po slovenski stvari. Pa njegovo seme je padlo na kamen. Sodnije so za korist ljudstva, ne pa za politiko!

IZ KOMENŠČINE.

Pisma prepozno prihajajo v bližnje vasi. Vse ugiba, toda pravega vzroka ne vedo. Ta pa vedo dekleta, da je pogostokrat vsebina pisem prej znana v Komnu nego pride pismo na določeno mesto. Ali ima dekleta, ki pisma po okolici raznaša, tudi pravico do cenzure?

DOLINA.

Poštarne razmere so strašne. Ta dobi ekspresno pismo čez osem dni, drugi rekmandirano pismo odprto, Mali list pa nam prihaja v ponedeljek. Kje je krivda, ni treba razlagati. Ali bo kdaj kaj boljše?

Smo že čuli o strašnih razmerah in smo že v nedeljo naredili korake, ki bodo prav gotovo uspešni. Prav gotovo! (Op. ur.)

KLANEC.

Tu pa tam bodem nagnil malo košarico in upam, da bode «Mali list» pod tem naslovom dovolj, da mu kaj povemo iz naših krajev in da ga prašamo, kaj je v drugih krajih.

Odkar svet stoji, ni bilo v naših krajih na časopise toliko naročnikov kot jih ima sedaj «Mali list». Bliskoma se je razširil med naše kmetsko ljudstvo, vsakomur se je pridružil po njegovi vsebini. Danes sem nagnil

bi se lastništvo našega dnevnika nekaj preuredilo. Zdaj so notri preveč zastopani bančni interesi. Lani je bil stavljen predlog, naj bi vsaj polovico lastništva prešlo v zastopnike delovnega ljudstva: uradnikov, kmetovalcev, delavcev, malih trgovcev, obrtnikov. Tako bi imeli znanaprej gotovost, da bodo interesi ljudstva vselej zavarovani. Znano nam je, da so gospodje ta predlog kratko odklonili. Sedaj je čas primeren; naj razmislijejo o tem, kdor je v to poklican in ima ljubezen za naš narod. Ko bi že imeli toliko potrebni Narodni svet, bi bila zadeva izmenjave denarja drugače rešena; zakaj dnevnik bi bil glasilo vseh ljudskih interesov. Prosimo in rotimo v imenu revnega ljudstva, naj se Narodni svet vendar sestavi!

malo košarico, iz nje je skočil namesto pirhov pozdrav «Malemu listu» iz naših krajev:

*Dragi listič mali,
tako smo te spoznali!
Prišel si med kmeta,
ki ti obstoj obeta.*

*Vsakdo komaj čaka petka,
da te čita od začetka,
in konča na strani,
kjer so oglaš zbrani.*

*Priromal si do Klanca,
v Ocizlo in Petrinje,
pogledal si na Beke,
in vprašal za botrinje.*

*«Poggio istriano!»,
kriči sprevodnik vlaka,
ljudstvo pa v Prešnici
Ma'ga lista čaka.*

*Piedimonte d' Istria,
železniška postaja;
v Podgorjah pri Filipiču
se Mali list prodaja.*

Ivo.

Krpan in Bimfelj

Oni dan sem kupoval telefona tam gori na Pregarjah. Gospod Bimfelj so mi pravili, da imajo novega mežnarja pri njih, o pustu da so ga nastavili. Ampak tako ne gre, da bi tujci naše hlapce postavljali — so rekli gospod Bimfelj. Tako je, se oglaš nekdo za nama. A ti si, kompare ščoperon? Kako si povedal našemu kaplanu pri komunu? Povej no! — Rekel sem mu, da nima pravice mežnarja izbirati, ker to je politika. Politiko delati smemo samo mi, mi fašisti. Jaz sem se začudil: kaj tudi na Pregarjih imate ta nove fante? Seveda jih imamo, pravi ščoperon. Mi fašisti zdaj komandiramo; kdor ne bo hotel z nami, kar čez mejo ga bomo pognali, tako nas učijo gospod Lombardo. Kdo pa je gospod Lombardo, sem se spet vmešal. O ti zlati Krpan, še tega ne veš? To je naš novi učitelj za laško špraho. On pravi, da bomo šele takrat znali, da smo ljudje, če bomo po njegovu govorili. Ko bi ti vedel, kako je učen in kako se ga otroci boje! Moj fant pravi, da jih kar z vritnjaki, ampak jaz pravim, da je to prav — če ne gre učenost v glavo od zgoraj, naj gre pa od zdočaj, samo da bojo otroci kulturni. — Ti Bimfelj, povedi Krpanu, kako si agitiral na Preložah za fašiste! — Pomisli, Krpan! Bimfelj je Preložcem grozil, da jim bomo vse patente in vse kotle in šolo vzeli in jih čez mejo pognali, če ne bodo z nami držali. Bimfelj: saj bomo res, pravi ščoperon, in potem bomo njihovo vas rekvirirali.

Potem sem zvedel, da je vsa baharija zrastle v švah glavah treh Pregar-

cev. Fašisti bodo imeli od njih toliko koristi kot jaz od moje kupčije s teleti na Pregarjah ali pa še manj.

KAZLJE. (Zakasnelo).

Pri nas ni skoro nobene kupčije s teranom. To je vzrok, da ga v sili oddajajo celo od 300-320 za hekto. Kaj pa hočejo!

Z DEŽELE.

Minole dni je podprefekt Guglielmo izdal učiteljskemu okrožnico, v kateri med drugim pravi: «Ne more se privoliti, da se učitelji bavijo z vodstvom ljudskih pevskih zborov v javnosti in ob neuradnih prilikah, ne da bi žalili ugleda in časti njihovega službovanja.» Učitelj Vižintin na Barki pa je na praznik priredil v šoli javen ples in se sklicuje na dovoljenje podprefekta. Kaj pa je to? Ali javen ples v šoli tako povzdigne ugled in čast učiteljskega stanu? — Ako misli postojnski gospod podprefekt na naše društvene prireditve in pevske nastope ob takih prilikah, potem res ne vemo, ali je spisal to okrožnico, ko se je napil petroleja ali pa je pozabil, kje da se nahaja in je mislil, da je med sicilijanskimi malandrini. Drugega ne moremo misliti. Ali ste na glavo padli, da taksirate za nečastno, če učitelj poučuje petje in nastopa pri veseljah? Treba je, da se stvar pojasni, dobro pojasni, zakaj samo vsled nejasnosti se je gospod Cavalli zgubil tam med akte poreškega glavarstva.

Z BRKINOV.

Pepo, ali veš, zakaj so v Podgradu veselico prepovedali? Seveda vem, kompare Martine. Jaz: meni so pravili v Sobonjah, da so bili fašisti jezni, kor so imeli pri svoji fešti zgubiti in so zato našo veselico prepovedali. Pepo: To ni res! Fašisti so bogamolni ljudje in so rekli: veselice za v postu ne damo! Post je post. Kaj bi se v postu veselili! Raje pokoro delajte! Bomo vže mi napravili povozmu fešto in takrat pridite. Jaz: tako je torej! Pepo: tako, tako, Martine! Ko bi ti videl, kako je moja stara fašiste hvalila zavoljo tega: Jaz: Kaj je tvoja stara tuda fašista? Pepo: kaj še! Njej fašisti dopadejo, ker so tako bogaboječi. Jaz: Veš, Pepo, meni so fašisti nekako všeč; povej mi še kakšno o vaših. Pepo: fašisti so sami imenitni ljudje. Če kakemu fašistu na prste stopiš, je ravno tako, kakor če bi samemu Mušolinu na prste stopil. Enkrat so pri Jenkovih ta mladega peka iz Štajerskega zatožili, da je grozil s pištolo, rekši: mi šon fašista; ali malo je manjkalo, da niso gospodarja zaprli. Jaz: Kako pa je z vašim dohtarjem, tistim, ki ljudi zdravi, ali je tudi on fašist? Pepo: seveda je. Jaz: zakaj pa so ga tako ogovarjali? Pepo: jo bodo tudi izkupil. Ta velki sodniki v Trstu so rekli: ni res, da vaš dohtar nič ne zna, ampak res je, da vse zna; ni res; da ljudem stori umreti, ampak ozdravljati, za to se je učil in ko so mu v šoli rekli, da zna ozdravljati, denili so mu krančelj na glavo. Saj si bral v «Eдинost», da ga je sam naš ranjki notar pohvalil in rekel, da ga je on ozdravil. Jaz: in vendar je revež umrl. Pepo: seveda je umrl, ali ne od bolezni, ampak od žlaka. Jaz: Bog mu daj dobro, dober človek je bil naš notar in vsmiljen in mož. Pepo: ko bi bil vbogal dohtarja in šponte jemal, pa bi nemara ne umrl. Jaz: kaj so to, šponte? Pepo: ali ne veš? Šponte, to je posebna arenija, ki vedno pomaga. To arenijo naš dohtar najrajši da. Šponte so dobre za zdravje in za bolezen in za smrt. Jaz: so šponte dobre tudi za kurje očesa? Pepo: če ti pravim, da so dobre za vse, ne prašaj dalje. Če ti da šponte, gotovo ozdraviš ali oboliš ali umreš. Tako je in nič drugače.

Pepo iz Koludrovice.

Veste, de kontrabantarjem slaba prede; Vlada zmiram bolj organezira fenancu na meji, zmiram več jeh polovijo, blagih jem uzamejo jen jeh zaprejo. Z anu besedu, kontrabantarji so u veliki stiski. Tu jeh je nagnalo, de so sklicali na Veliku nede-lju zborovanje na Jurščah tam pr Sempetri. Blo je use živo, kar leze jenu grej od kontrabantarskega fulka; use je pršlo. Ma seveda use tajno. Ma meni neč ne nide, zvedu sem zatu jen sem se počasi jen s fja-zvedu sem zatu jen sem se počasi jen s fja-zvedu sem zatu jen sem se počasi jen s fja-

TEZAVE.

Dragi prijatli! Koker na use stane, taku je pršlu tud nens hudu. Ta strejla od Mu-žolinske vlade, bi rleku in djau de n's če uob use prpraut. Pa prmejduš, taku pa tud ne bu slu, bo trejba koku dračiči uobrn. Kjer nej dračiči moč, s'm se namejnu skli-čaj an zbor vkep, kukr bi djau, ga meldat korbinerjem; ma je tu strejla zdej, k' smo u takmu čajti, de s' na mor'mo nekamor pomogat, k n's use taku tepe an zanečava. Taku s'm pa tu misu pestu in bum pa use na skrtrši dejlati in bum nardill anu društvo kontrabantarjev.

CLANSTVO.

Bi rleku taku: de naš zbor nej jema pa-lagrafe. Palagraf prvi, bum djau taku, nej buo: u našo kontrabantarsko šocjo žiher se upiše usak pravi Stoveine, samu da se vrotu in lejpu uobnaša in da je uod kšefta kontrabantarskega.

KDO JE PRAVI KONTRABANTAR?

Pa bi djau taku: za kontrabantaria se maure šte tisti, k je žie ta narmajn pet-najst botu biu čez mejo in se je žie saj deset botu s fenancz pretepu. Pa vejste: tu so le ti navadni šocji; belj štejtli so ti-sti, k so žie saj tri bote fenancam glave razbili. Za to družbo, pa bum djau, in za bomouč, more usak šocjo plačat na lejto dobiček 20 pakelcen tubaka.

NAMEN ORGANIZACIJE.

Mi čmo to družbo zbrat skep in nard't, de jim gre na roko kontrabantarjem in jeh branit pred usakim šturmon, bi rleku, na-padom, nej pride uod tiste strani ku če. In da nam pumaga kontrabantarjem, da

dobi naš stan u kompaniji drugih stanov tisto mejsto, ki mu gre po križeh in težavah. Sej tu nej dobro samo za kadivce in mesarje, naš stan je za use l' di koristn, k vdobijo tubak in živež bulši kup. Dragi prijatli, buh živi naš stan, k' ma tulk kri-žu in težav, buh živi use poštene kontra-bantarje!

Kadr je izreku te besede, je začnlo use ploskat jen kričat živio, ni telo bet ne konca ne kraja. Pole je šrajou adn, ke je jemu usu glavu prevezanu, jali so, de i-ma tri latinske šule, de je tisti večir prej pršu čez, jen de je prgnou tri pare kujn, ma de je jemu šaldo teško delo, zatu ke so ga srečali dva fenancarja, ma je uo-ba dobro obdelou. Ta sklada pesmce jen je jau, de jeh je zložu za usaku prložnost. Reku je tudi, nej bi jemeli za patrona Martina Krpana, jenu usi so se močno kontenali, Brau je pesmce, ke so taku le-pe, de sem jeh anjs cvaj zamorkou. Kon-trabantarska pesem na čast Martina Krpana.

1. Si jahou staro kljuse,
Oj Krpan, naš patron,
K' si nosu sou in bruse,
Zdaj užijáš božji lon.
2. V majhni in velki sili,
Pomoči ti nam daj,
Zato te b'mo, hvalili,
Zdaj in na vekomaj!

Tu pesm bojo zmiram peli. Ma je zložu tudi druge in za usaku potrebu; kadr ju je prebrau, so' usi ble šaldo kontent.

KONTRABANTAR PRED DELOM:

Zdaj gremo mi na delo,
Korajžno in veselo,
Meštir naš ni za špas,
Oj Krpan, reši nas!

NA POTI V GOJZDI:

Cesarja si prevaru,
Dvorjane opeharu,
Da b' mi fenancarje,
To naša prošnja je.

KADAR SE NEVARNOST BLIZA:

Svetnice in svetniki
Usmilite se nas,
Smo grešniki veliki,
Oj Krpan, reši nas!

V PRZONI:

Patron ti naš Krpan,
Ki v varstvo si nam dan,
Iz ječe reši nas:
Castil' te b'mo vsak čas.

PO DELI, ČE JE SLO USE SREČNO:

Je vse blagó na varnem,
So rešene kosti,
Vzdihljiej gre zdaj iz srca:
Oj Krpan, hvala ti!

Pej zborovanja še ni blo konc. Spet je ta prvi ustou jenu je tou, de nej bi se do-govorili zastran cen od tobaka. Anu uru so se šrajtali, pole so se zgihali za ta

tarif pr tobaki. Juršče: ta slabši 1.40, ta bulši 1.90. Knezak: 1.50 jenu dveji liri; Trnje glih taku. U Sempetri bo košou 2 liri jen 2.50, u Postujni pej, ke je večja ne-varnost jen je več fenancou, bo tarif 2.20 jen 3 lire. Usi so se obvezali, de bojo dr-žali ta tarif. Dur bi prodajou bulši kup, bo plačou dvajsti lir u kasu.

Pole su nardili anu relosueju za vladu, ke sem ju celu prepisou: sestavu ju je ti-sti z razbitu glavu: «pozivlja se visoka

jugoslovenska vlada, da izdeluje boljši tobak.»

Na konci so volili odbor za ano leto. Predsednik: Matija Pošpegej, podpredsednik: Janez Natih. Odborniki: Tone Signalovič, Franc Nebojse, Miha Korajža, Peter Navarnem, Luka Zavriskaj, Mohor Gavpihne in Stefan Naliter.

Govorili so še družu, maj jest sem mo-rou hitet v Sempeter na cug. Lih trko de ga nism zamedu.

GOSPODARSTVO.

Kmetijstvo Italije.

Italija ne stoji v kmetijskem oziru na visoki stopinji in se v tem oziru niti od daleč ne da primerjati z Belgijo, Holandsko, Dansko, Nemčijo. U Italiji sami pa so nekatere po-krajine — posebno na severu — neprimerno visoko razvite.

Od prebivalstva je okoli 54% zapo-slenih v kmetijstvu in sorodnih pa-nogah (sladkorna industrija, konzer-viranje sadja in paradižnikov itd.)

Skoraj šesti del površine je letno posejan s pšenico, katere se pridela okoli 50 milijonov q, kar pa niti od daleč ni dovolj za vse prebivalstvo in se je mora še več kot toliko uvoziti. Druga žita ne igrajo posebne vloge, razen koruze, ki se je pridela okoli 25 milijonov q. S krompirjem se po-sadi letno okoli 200.000 ha in se pri-dela okoli 15 milijonov q gomoljev. Pridelovanje krompirja ne stoji na visoki stopinji, ker se pridela na 1 ha le kakih 75 q, dočim se pridela v Nemčiji redkokedaj izpod 150 q na ha.

Skoraj šesti del površine cele Ita-lije zavzemajo vinogradi in se pride-la letno okoli 40 milijonov hl vina (na vsako osebo 1 hl): Italija je gle-de proizvodnje vina na drugem me-stu na svetu, takoj za Francijo.

Veliko vlogo igra v kmetijstvu Italije proizvodnja južnega sadja (pomaranč in limonov, fig in rožičev itd.), različne zelenjave (karfijol, šparglji, koromač, zelena itd., ki se v velikih količinah izvažajo. Izvažajo se tudi mnogo konzerve od para-dižnikov, orehov in kostanjev ter svežega grozdja.

Umetnih gnojil se vporabi v Italiji precej in stoji v tem oziru Italija na šestem mestu na celem svetu. Na isti površini uporabi največ ime-tnih gnojil Belgija, kateri slede: Luksenburg, Holandska, Nemčija, Francoska in Italija. V Italiji se vporabi sorazmerno največ super-fosfata, ker ima Italija za isti precej tvornic. Severne pokrajine vporabijo

mного več umetnih gnojil kot južne, največ pa pokrajine Emilija, Lom-bardija in Benečanska.

V zadnjem času, tudi pod sedanjo vlado, se posveča kmetijstvu zelo mnogo pozornosti in se bo isto v do-glednem času visoko dvignilo, vendar pa bo Italija še dolgo let odvisna od inozemstva gede najvažnejših preo-hrambenih sredstev.

Draginja v Jugoslaviji.

Od konca lanskega leta do teh dni so cene slno poskočile. Govedina od 48 na 70 kron za kilo in od 80 na 130 kron; slanina od 90 na 145; mast od 130 na 165; sladkor od 78 na 104; riž od 38 na 52.

O iztirjevanju davkov.

(Par jasnih besed).

S 1. januarjem l. 1924 bo vpeljan v naše kraje italij. sistem pobiranja dav-kov in pa tudi davki, ki so v veljavi v starih provincijah Italije. Od tega dneva naprej se ne bodo več plačevali izravni (direktni) davki pri sedanjih davkarjah, ampak bo pobiranje dav-kov prevzela lahko vsaka oseba in si-cer na dražbi, ki se bo vršila potom občine ozir: konzorcija občin enega sodnega okraja.

Ustanovitev konzorcija je v prid davkoplačevalcem, kajti stroški, kate-re bode nosil davkoplačevalec, bode vsled tega lahko nižji od 6%, ki je najvišji odstotek, ki ga dopušča dr-žava.

Davki se bodo morali plačevati v šestih letnih obrokih, torej vsaki dru-gi mesec. V interesu davkoplačeval-cev bo, da bodo plačali zapadle obro-ke v določenem času, zakaj sicer bo-do plačali poleg davka in omenjenih odstotkov še 4% zamudnih obresti, ki pojdejo iztirjevalcu v žep.

Oseba, ki bo prevzela pobiranje davkov, bo morala položiti kot kaveci-jo ali varščino eno šestino celoletnih državnih, deželnih in občinskih dav-kov za dotično okrožje.

Satanski človek.

Povest iz amerikanskega življenja. Za „Mali list“ poslovenil Anton Primorec.

V. Pomoč se bliža!

— Ali me res imate za tako poceni? Kaj bi rekli, če bi ukradel gospoda višjega nadzornika?

— Da bi bila to najbolj poštena tat-vina v vsem vašem življenju. Čujte Lefer: če imate res zlato srce, kakor vsi pravijo, ukradite mene in te ne-srečnice.

— Gospod nadzornik! Kljub moji spretnosti, o kateri predvsem vi ne dvomite, bi mi bilo nemogoče odnesti vas iz te luknje v tem trenutku. A ne obupajte, osvobodim vas pod enim pogojem.

— Katerim?

— Prisezite mi na svojo čast kot policijski nadzornik, da bode, ka-kor hitro ste prosti, vrgli v ječo tega Bredna in vse njegove pomagače, da osvobodite zdrave bolnike, v resnici bolne pa pošljete v bolj človeško no-rišnico.

— Prisezam vam pri najsvetejšem, kaj imam.

— Al rajt! V štiriindvajsetih urah

se znajdete zopet v Scotland-Yardu in pričnete svoj lov na Leferja.

Lefer je hotel oditi, ko je slišal ropot in korake po lestvi, ki je vodila v klet.

— Prinašajo nam novega družab-nika — je rekel Gelden.

— Bežite Lefer! Če vas najdejo, vas ubijejo! Skrijte se v sosednjo ce-lico! — je zašepetal Bekster.

Lefer si tega ni dal dvakrat reči! Z vetrihom je vrata takoj odprl in ko-maj jih je zaprl za seboj, ko so pazni-ki s silo pritirali novo žrtev, ki se je obupno branila.

— Pustite me! — je kričal novi ne-srečnik. — Nisem norec! Bil je vra-žji zet, ki me je zvalil v past. Hotel se je otresti mene in moje sestre, da bi užival nemoteno najine denarje. Dam vam tisoč šterlingov, če me iz-pustite! Pojdite k moji sestri, gospè Elist, v Dolgo ulico št. 41. — Za vra-ga, pustite me! Ne mučite me tako! Kaj sem vam storil?

— Zapri gobec! Ali misliš, da se ti pustimo zaklati? Že dva naših si ra-nil, nesramni lopov.

— Saj sem se samo branil! Vi ni-mate pravice držati me tu!

— Deni mu zapestnice! — je kri-čal paznik. Komaj čakam, da grem od tu!

Začel se je nov boj, zadnji, med žr-tvijo in kroniki. V sosednji celici je Lord Wašter slišal udarce klofut in pesti in prošnje ostalih ujetnikov. Končno so upornega ukrotili. Tedaj je rekel Brednov glas:

— Požurite se, končati moram pre-gled trupla in čez eno uro imam obisk.

Lord Wašter je razumel, da bo dok-tor prišel sedaj v njegovo celico.

Prižgal je žveplenko.

Na veliki mizi je ležalo golo truplo mlade deklice pokrite s črnim suk-nom. Okoli in okoli, razvrščene na širokih policah, so stale steklenice polne alkohola. Lefer se je skrtil pod mizo, trenutek potem so se vrata od-prla in vstopil je zdravnik v sprem-stvu nadpaznika.

— Lord Gidel bo gotovo vesel, ker je mrtva — je rekel Bredn. — Sporo-čim mu takoj. Dolgo časa ni hotela umreti ta babnica.

— Res je — je odgovoril paznik. — Človek mora biti res trmast, da živi 1 mesec brez hrane. In do konca je

prisegala, da njen starejši brat ni umrl radi nesreče na lovu, marveč, da je bil zahrbtno umorjen od mlajšega brata samo da je podedoval.

— Neumnosti. — Imela je blazno misel, da jo zasledujejo in Lord Gi-del je prav storil, da jo je zaprl v mo-jo bolnišnico. Hitiva, nimava časa za izgubljanje. Mislim, da pregled ni po-treben. Pišite: Srčna napaka in splo-šna oslabeledost. — Kdo pa ji je snel prstan?

— Saj res, zdaj sem šele opazil. To so gotovo storili pazniki. Pustiti jim morava te izredne dohodke, doktor.

— Imate prav, tista dva paznika sta postala zelo pridna in ubogljiva. A zapomnite si njiju imena. Zdaj, ko sta zakrivila to nesramno tatvino, bo-sta rajše po pasje ubogala, kot da bi čepela v ječi. Take ljudi vedno potre-bujem.

Potem sta oba zločinca odšla.

Komaj je bil Lefer sam, se je vrnil v klet, kjer so bili zaprti nesrečniki.

— Pogum, gospod Bekster — je re-kel Lrd Wašter — jutri boste prosti. Odprl je vrata in izginil kot senca. Prvič v svojem življenju je Bekster blagoslavljal v svojem srcu Leferja in mu žele najboljšega uspeha. (Dalje.)

V interesu davkoplačevalcev bi bilo, če bi pobiranje davkov prevzele domače posojilnice.

Hranilnice si lahko izposlujejo od države ugodnost, da položijo le 50% predpisane kavicje. Iste bi gotovo manj pritiskale na davkoplačevalca, ki bi ne mogel plačati obrokov pravčasno in bi se zadovoljile le z *zastalimi obrestmi* ter bi ne nalagale globe 4% na prepozno plačane obroke, kar bi gotovo storila privatna oseba, ker ji to zakon dovoljuje.

Vinski teden priredijo v Milanu. Vodi ga poslanec Marescalchi. To bodo zborovanja, kjer se izrazijo želje in zahteve vinogradnikov z oziranjem na vinski krizo.

Za izvoz vina.

Pogajanja, ki se vršijo med Italijo in Avstrijo za trgovske zadeve, so se včeraj dotaknila tudi vina Tirolske in Primorske. Ta hip smo zaupno izvedeli, da so določili, da bo dovoljen uvoz laških vin, ki imajo 13 stopinj, razen tega pa tudi določena količina tirolskega in primorskega vina z znižano carino.

Sejmi bodo v tem mesecu: Senožeče 11. Slivje 15. Št. Peter 18. Piran in Komen 18. Brezovica 28.

Cene v Trstu.

Seno 70—80. Slama: 11. aprila je šla po 65. Slama v balah po 56. Oves 88—90. Otrobi debeli 75—80, drobni 65—70. Krmilna moka 90—100. Koruza 96—100 na kvintal.

Cene v Gorici.

Dne 11. aprila so bile na goriškem trgu sledeče cene na drobno:

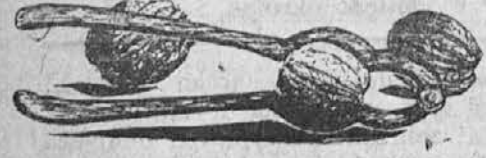
Kislo zelje 1,60 do 1,80 lir za kg; karfiol 1 do 1,20 lir kg; artičoki 3,20 do 3,40; navaden fižol 2,20 do 2,40 lir, kok 3 do 3,20; krompir 60 do 80 vin. kg; kislja repa 1 liro; zelen radič 60 vin, do 1,20 lir; špinača 50 do 60 vinarjev; jabolka 1 do 2 liri; mleko 1,20 do 1,40 lir za 1 liter; maslo 17 do 19 lir; jajca 45 do 50 vin, za 1 kos.

Valuta.

Dne 12. t. m. si v Trstu dobil ali dal: za 100 avstrijskih kron stot. 2,75 do 3 stot.

za 100 dinarjev 20½ lir,
za 100 nemških mark 9½ stot.,
za 100 čeških kron 60½ lir,
za 100 franc. frankov 130½ lir,
za 100 švicarskih frankov 368 lir,
za 1 dolar 20 lir,
za 1 angleško šterlino 93½ lir.

TRDI OREHI

Štev. 13.

Številčna uganke.

1	2	3	4	5	godalo
6	7	1	2	8	vas pri Gorici
9	8	3	10	11	orožarnica
12	5	4	2	1	utež, mera
5	8	14	8	9	tužna dežela

Debele tiskane številke poyedo ime lista.
Nagrada 5 L.

Popravek: Po pomoti so pri uganke «Križ» v zadnji številki izostali pomeni treh besedi, ki tvorijo križ. Te so: 1.) Ptič-pevec, 2.) vas pri Trstu, 3.) vinska posoda. Cenjeni uganekarji naj oprostite in naj kmalu pošljeljo rešitev.

Strti orehi: Uganka štev. 8: Velikanoč. Rešitev je došlo 22. Izžrebani Maver Servul (Boljunc) dobi 10 lir.

Za nameček:

- Kdaj je živelo najlepše dekle?
- Koliko žeblicev potrebuje dobro podkovan konj?
- Kaj ni prav in vendar ni greh?
- Kako je mogoče peljati sto mož na enem vozu iz Trsta v Gorico?

Po širokem svetu.

Pokonci, lenuhi!

Američani so, kakor znano, v tehniko prvi narod na svetu. Kaj vsega niso izumeli, da olajšajo življenje sebi in drugim ter da si ga napravijo udobnejšega! Njihov najnovejši izum pa ne velja pridnemu in marljivemu človeštvu, ampak lenuhačem.

Newyork je tako srečen, da ima priliko občudovati postelj za kronične zaspance. Ta postelj je neverjetno čudna kombinacija rafiniranega mehanizma. Zaspanec leže vanjo. Spi in se naspi. Nad zglavjem mu teče ura in mu meri čas. Ura se navije, kazalec se naravnja na čas, ko je treba vstati. Zaspanec smrči in se nič ne zmeni za zvonjenje. A zdaj pride rabelj v obliki bodeče igle, ki se polagoma niža da piči lenuhača; zdaj v laket, zdaj v stegno, potem v čelo in nos. Ta procedura traja tako dolgo, dokler se zaspanec ne naveliča valjanja po rjubah. Hočeš-nočeš, mora naposled vstati. A da ne bi vstajal prepočasi ali da ne bi legel kam na tla ter se še bolj polenil, zato poskrbi godba. Oglasijo se namreč prav kmalu trobente, bobni in ropotulje, ki tako preganjajo lenuhove živce, da mora čimprej zbežati iz sobe. S temi sredstvi nameravajo Američani napraviti kraj lenuštvu v sovji deželi.

Nadejamo se da pride ta izum sčasoma tudi v naše kraje, kjer bo imel mnogo dela.

Francoski Salamon. Dva francoska kmeta sta se prepirala za dve gosi. Ker se nista mogla pogoditi, sta šla pred sodnika. Ta je dolgo ugibal, kaj bi slednjič pa je sklenil: obe gosi se postavita na cesto v enaki razdalji do obeh posestev; v čigar hlev bosta pricapljali, njegovi bosta obe goski. Rečeno, storjeno. Ljudstvo, sodnik, kmeta gledajo nestrpnost. Ko so izpustili obe gosi na cesto, se nista pomikali proti nobenemu hlevu, marveč sta — odleteli in se nista več prikazali!

Ali se bodo ljudje pokonjili? V angleškem mestu Cricklewood imajo ljubitelji konj konjski dom, kjer so najbolj znameniti konji na počitku. Dne 1. januarja so tem konjem, ki jih je bilo tačas 70, dali banket: sladkorja, belega kruha in drugega ni manjkalo. Pri banketu miso konji držali nobenega govora. Gledalci so bili angleški bogatini, gospodje in dame; za njimi pa na stotine siromakov, ki bi se bili radi nasitili z drobtinami. Ti moderni norci so uvedli na konje celo starostno in invalidno zavarovanje, za revne delavske družine pa lakot.

To vam je bogatin. Amerikanski milijarder Ford je brzkone najbogatejši človek. Denarja ima v bankah 180 milijonov dolarjev, to je 3600 milijonov lir. Ima pa še nešteto tovarn. Izračunali so, da znašajo njegovi dohodki na dan 500 tisoč dolarjev ali 10 milijonov lir; na uro zasluži torej čez 400 tisoč lir, na minuto 6944 lir. Na vsak način premore več kakor Pepo iz Koludrovice.

Ubbge ženske! 25 milijonov žensk je več ko moških na svetu. Pred vojno je prišlo na 1000 mož 1038 žensk, po vojni na 1000 mož 1112 žensk. Pravijo, da ženske niso za politiko. Eno pa je gotovo: ženske ne bi bile glasovale za svetovno vojsko kakor so moški. In to iz usmiljenja do človeštva in do sebe.

Da bo živel «Mali list» so dali: X. Y. iz Proseka 1,50 — Štancar iz Nabrežine, ki zasleduje besede o bankah in zadržal 2. — M. C. iz V. 1,40 — Mlekarnica iz R. 1,10 — Kraševac, ki vidi, da bankirjem ni dosti mar za kmeta 2,30. — X. Y. iz Ilir. Bistrice — 70. — J. M. iz K. 1. — Pepo iz Koludrovice 5,50, vipavsko

omizje z geslom: proč s prešo na tropine 14. — Skupaj lir 29,50.
prej 58. —
lir 87,50.

Kdo da še?

NAŠA POŠTA.

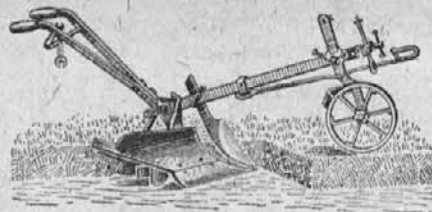
Dijak: 1. Dantejeva «Božanska komedija» se priobčuje v D. in S. od 1914 dalje. 2. Imenik knjig na indeksu je izdala knjigarna Pustet. 3. Bibliografije od 1912 dalje sploh nimamo. V Slov. Matici jo je priobčeval pokojni Simonič, potem je nadaljeval to delo prof. Šlebinger. Precej materiala dobite v «Časopisu za slov. jezik, slovstvo in zgodovino» v Ljubljani.

Trgovec z dežele. Na vprašanje, ali imate kaj upanja, da vam izmenjajo vaše krone, ki jih niste mogli ob času menjati, odgovarjamo: do pred 14 dnevi je bilo to upanje veliko; odkar pa so znani gospodje oropali naše ljudstvo za 13 milijonov, ki so jih vrgli v žrelo Jadranske, je to upanje upadlo. Pa ni še vse izgubljeno. Ob tej priliki pozivljamo vse naše rojake, ki imajo doma ali v tujini spravljene krone, da nam javijo svoj *naslov in svoto*. Treba bo predložiti vladi skupno spomenico. To se dosedaj še ni storilo.

Cene oglasov: za en centimeter višine v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

KONC. ZOBOTEHNIK
R. COVACICH
prejema od 9-13 in od 15-19
Trst, Via Valdirivo 33
(nasproti kavarni „Roma“)

Poljedelci,
če hočete dobro obdelati
vaša polja, kupite:

plug št. 5 težak 70 kg za 310 lir
„ „ 6 „ 76 „ „ 350 „
„ „ 7 „ 84 „ „ 370 „
„ „ 8 „ 94 „ „ 395 „

Ing. RIGHI & VIDOVICH, TRST (8)
Via Sanità 8 (vogal v. Porporella)

SREBRO, zlato in briljante plača več kot
vsak drugi: PERTOT, via S.
Francesco 15 drugo nadstropje.

BUFFET (ex Stegu) v Trstu via XXX Ot-
tobre 19 najboljša vina, pivo,
vsak čas mrzla in gorka jedila.

IVAN MICHEUCICH
Trst via S. Francesco 10.

kupuje staro železo, lito železo, medenino, baker in druge kovine, stare nerabljive stroje in kotle in vse plačuje po **višjih cenah** kot vsak drugi grosist.

MILO FENDERL

je najboljše

Tovarna v Trstu, via Ghirlandalo št. 1

Tel. 430

Knjigarna in papirnica

J. ŠTOKA - TRST

Via Milano 37

se pripróča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župnim, občinskim in šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.

Lastna knjigovoznica. — Založba Vedeža, Kleinmeyerje ital.-slov. slovnice, slov.-italijanskega in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

Največja Zaloga Pohištva na Goriškem

Anton Breščak

Gorica, Via Carducci 14. - Via C. Favetti 3.
SOLIDNA KOMPLETNA SPALNA SOBA ZA LIR 1000

V zalogi ima v veliki izberi železne postelje z žimnicami vred po zelo nizki ceni — Prvovrstno blago

BLAZINE (volnene, žimnate in iz morske trave) od L. 60 dalje.
Sloveča trrdka — poštene cene.
CENE BREZ KONKURENCE.

Sever & Comp. - TRST

ulica Macchiavelli št. 13

telef. 22-59

Prodaja vsa vrtna, travniška in cvetlična semena, z vsem garancijami ter po konkurenčnih cenah. — Na željo pošilja cenik za l. 1922 brezplačno. Direktni uvoz.

Uvozna in izvozna trrdka

Debiasio & Domenis

Skladišča: TRST, V. Coroneo 13, tel. 12-34
prosta luka št. 4, pritlióje

opozarja na novodošle velike partije steklenine, porcelane, emailirane kuhinjske posode, najrazličnejše šipe v originalnih zabojih in opletene češke steklenice

po najnižjih konkurenčnih cenah
Vse blago je češkega izvora.

Dobre knjige

Velika zaloga podob

Henrik Toffoletto

TRST, Via Rossini št. 26

Nabožne knjige - slike - cvetje - sveče - Slovenske spominske podobe na prvo objavilo. Družinske podobe - molitveniki itd.

Potrebščine za cerkve - velika zaloga cerkvenih oblačil in paramentov.